

Pamäť v kultúre. Kultúra v pamäti. VII. Nitrianske sociologické kolokvium

Dňa 24. 10. 2019 sa na pôde FF UKF v Nitre na pracovisku Katedry sociológie konalo VII. Nitrianske sociologické kolokvium pod názvom: *Pamäť v kultúre. Kultúra v pamäti*. Pozvania prijali prednášajúci boli z Poľska, Rumunska, Českej republiky a Slovenska.

Konferenciu slávnostne otvorila vedúca katedry PhDr. Monika Štrbová, PhD., ktorá privítala účastníkov a študentov. Odborným garantom konferencie bol prof. dr hab. Wojciech Świątkiewicz. Konferenciu moderoval doc. PhDr. Ondrej Štefaňak, PhD.

Po otvorení konferencie odzneli podnetné príspevky, po ktorých nasledovala živá multilingválna diskusia. Prvú sekciu otvoril **prof. PhDr. Peter Ondrejko**vič, DrSc. s príspevkom *Mládež alebo mladá generácia? (úvahy zakladateľa Katedry sociológie na UKF v Nitre)*. Vo svojom príspevku prezentoval pamäť ako významnú sociologickú kategóriu, významnú pre jednotlivca a spoločnosť. Zdôraznil i hranice identity a pojmové vysvetlenie mládeže a mladej generácie.

Dr hab. Jan Kajfosz z Ostravskej Univerzity uviedol príspevok *O jazykovom a sémiotickom rozměru sociální paměti*. Hovoril o pragmatickom systéme jazyka. Zdôraznil pojmy a znaky v dorozumievaní. Taktiež prezentoval ich explicitnú a implicitnú rovinu.

Dr. Gabriel Roșeanu a **Dr. Roxana Mălan** z University of Oradea sa zaoberajú sociálnou a kultúrnou antropológiou. Vo svojom príspevku *Growing into a culture of comfort zone* prezentovali, že rozhodnutia sú robené predovšetkým na základe emócií, až potom používame rozum. Poukázali i na to, že ľudia majú prirodzenú tendenciu hľadať vyváženosť medzi úsilím i komfortom, motiváciou k činnosti.

Prvú časť konferencie uzavrel **dr hab. Piotr Wróblewski** zo Sliezskej univerzity v Katowiciach s príspevkom *The Polish and Czech memory in the grip of the past. A research on the borderland in the Silesian Beskidy*. Vo svojom príspevku prezentoval perspektívy miestnej a národnej komunity. Venoval sa výskumu, ktorý bol realizovaný na poľsko-českom pohraničí a týkal sa otázok slobody (pamätníky boja za slobodu, ktoré

sa nachádzajú na verejnom priestore, aj na cintorínoch). Pamätníky a monumenty reprezentujú vzorce správania ľudí, ukazujú silu a moc ľudí. Po prvej časti nasledovala plodná diskusia, do ktorej sa zapojili i študenti.

V druhej časti sa **prof. dr hab. Józef Budniak** zo Sliezskej univerzity v Katowiciach vo svojom príspevku *Pamięć Cyrylometodiańska w kulturze krajów słowiańskich* venoval rodine, spoločnosti, čo zachováva ich pamäť. Poukázal na knihu Jána Pavla II. *Pamięć a identita*, taktiež analyzoval konkrétne príklady Cyrilo-Methodskej pamäte.

Doc. PhDr. Ondrej Štefaňak, PhD. z Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre predniesol príspevok *Pamięć a identita – posolstvo poslednej knihy sv. Jána Pavla II.* Vyzdvihol hlavne jej tretiu a štvrtú časť, ktoré sú nielen teologicky či filozoficky, ale aj sociologicky veľmi cenné. Konkrétne hovoril o národe a národnej identite, ako aj o Európe a európskej identite.

Posledný príspevok odprezentoval odborný garant konferencie **prof. dr hab. Wojciech Świątkiewicz** z Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre s názvom *Pamięć a komunita*. Zdôraznil v ňom, že pamäť patrí do poriadku sveta kultúry. Pamäť je kultúrna hodnota, axiologický základ, bez ktorého nie je možné predstaviť si spoločenský život v jeho rôznych podobách. Pamäť otvára pohľad do budúcnosti.

Po ukončení konferencie vedúca Katedry sociológie FF UKF v Nitre PhDr. Monika Štrbová, PhD. poďakovala všetkým za aktívnu účasť a plodné rokovanie.

PaedDr. PhDr. Denisa Selická, PhD.